

Sistemul de Management de Mediu si Instrumentele sale , EMAS –SR EN ISO 14001.

Protectia mediului este sarcina fiecaruia dintre noi

OBIECTIVE

- ◆ **Cunoasterea prevederilor acquisului comunitar privind protectia mediului aplicabile societatilor comerciale;**
- ◆ **Euroeticheta;**
- ◆ **Modul de organizarea a activitatii de protectie a mediului;**
- ◆ **Proiectarea si implementarea Sistemelor de management de mediu conform SR EN ISO 14001 Sisteme de Management de Mediu-cerinte si/sau EMAS* (Eco Management si Schema de Audit)**
- ◆ **Modalitati de certificare a SMM, inregistrare EMAS.**

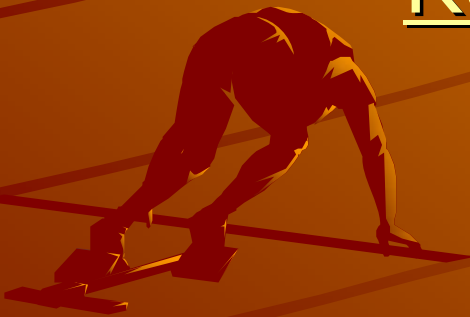
***COMMISSION RECOMMENDATION**

of 10 July 2003 on guidance for the implementation of Regulation (EC) No 761/2001 of the European Parliament and of the Council allowing voluntary participation by organisations in a Community eco-management and audit scheme (EMAS) concerning the selection and use of environmental performance indicators

(notified under document number C(2003) 2253)

ACQUIS COMUNITAR PRIVIND MEDIUL

Reglementari nationale
armonizate

Capitolul 22 Protectia mediului

- ◆ In Romania, Legea nr.137/95, republicata, privind protectia mediului stabileste:
- ◆ - obligativitatea acordului si/sau autorizatiei de mediu pentru desfasurarea activitatilor economice si sociale cu impact asupra mediului;
- ◆ - obligativitatea de a se efectua evaluari ale impactului unor proiecte specifice asupra mediului, pe baza unor criterii comune preluate din legislatia Uniunii Europene
- ◆ - desemnarea autoritatii centrale pentru protectia mediului si a autoritatilor teritoriale pentru protectia mediului;
- ◆ - dezvoltarea unor proceduri prin care se asigura accesul la informatia de mediu si
- ◆ participarea publicului la luarea deciziei in probleme de mediu.

Rezultatul negocierilor de aderare

- ◆ România a obținut următoarele perioade de tranziție:
- ◆ **3 perioade de tranziție, cu durate de 1, 2 și 3 ani,** pentru conformarea cu prevederile directivei referitoare la controlul emisiilor de compuși organici volatili (COV) rezultați din depozitarea benzinei și distribuția sa de la terminale la stațiile de distribuție a benzinei.
- ◆ **3 perioade de tranziție, cu durate de 3, 5 și 5 ani,** pentru atingerea obiectivelor de recuperare/reciclare pentru plastic, sticlă și lemn, prevăzute de conformarea cu prevederile directivei privind ambalajele și deșeurile de ambalaje
- ◆ **2 perioade de tranziție cu durate cuprinse între 1 și 2 ani,** pentru conformarea cu prevederile directivei privind incinerarea deșeurilor
- ◆ **3 perioade de tranziție cu de 3, 7 și 9 ani** pentru conformarea a 130 depozite cu prevederile directivei privind depozitarea deșeurilor

Rezultatul negocierilor de aderare

- **2 perioade de tranziție cu durată de 2 ani** pentru atingerea țintelor de colectare, reciclare, valorificare prevăzute de directiva privind deșeurile de echipamente electrice și electronice
- **2 perioade de tranziție de 5 și 9 ani** pentru aplicarea integrală a prevederilor regulamentului privind transportul deșeurilor și **o derogare de la aplicarea art. 7(4) pe**
- **2 perioade de tranziție de 9 și 12 ani** pentru aplicarea prevederilor directivei referitoare la epurarea apelor uzate urbane
- **2 perioade de tranziție de 4 și 9 ani** pentru respectarea a 9 parametri de calitate prevăzute de directiva privind calitatea apei potabile

Rezultatul negocierilor de aderare

- 1 perioadă de tranziție de 3 ani pentru 51 unități industriale pentru 8 substanțe periculoase
- 1 perioadă de tranziție cu durata de 8,2 ani pentru 195 de instalații ce se află sub incidența directivei privind prevenirea și controlul integrat al poluării
- **3 perioade de tranziție cu durata de 6 ani** pentru valorile limită de SO₂ pentru 34 instalații mari de ardere, pentru respectarea valorilor limită de NO_x pentru 69 instalații, pentru valorile limită de pulberi pentru 26 instalații și 1 perioadă de tranziție de 1 an pentru respectarea valorilor limită pentru NO_x pentru 6 instalații

Rezultatul negocierilor de aderare

Activități care vor cunoaște o importantă dezvoltare sunt:

- ◆ Reciclarea autovehiculelor uzate, agricultura ecologică, reciclarea deșeurilor, producerea și montarea de filtre pentru reținerea noxelor și/sau pulberilor pentru industrie, producerea și instalarea de conducte de apă, dezvoltarea turismului, etc.
- ◆ Toate aceste efecte vor fi însoțite și de îmbunătățirea calității vieții și sănătății cetățenilor. În zonele care momentan sunt grav poluate (ex: Baia Mare) incidența bolilor provocate de poluare se va reduce până aproape de dispariție.
- ◆ Încurajarea achiziționării de autoturisme noi, cu motoare care respectă normele EURO, va duce la scăderea poluării cu monoxid de carbon, agent poluant care produce malformații fătului uman.

ACQUIS COMUNITAR PRIVIND MEDIUL

LISTA PRINCIPALELOR REGLEMENTARI IN DOMENIUL MEDIULUI IN ROMANIA

A. Reglementari generale

Lege nr. 137 din 29/12/1995

*Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 304
din 30/12/1995*

Legea protectiei mediului

Ordin nr. 756 din 03/11/1997

*Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr.
303bis din 06/11/1997*

pentru aprobarea Reglementarii privind
evaluarea poluarii mediului

ACQUIS COMUNITAR PRIVIND MEDIUL

B. Reglementari privind protectia atmosferei

Ordin nr. 462 din 01/07/1993

Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 190 din 10/08/1993

pentru aprobarea Conditiei tehnice privind protectia atmosferica si Normelor metodologice privind determinarea emisiilor de poluanti atmosferici produsi de surse stationare

Ordonanta de urgenta nr. 243 din 28/11/2000

Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 633 din 06/12/2000

privind protectia atmosferei

Lege nr. 655 din 20/11/2001

Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 773 din 04/12/2001

pentru aprobarea Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 243/2000 privind protectia atmosferei

ACQUIS COMUNITAR PRIVIND MEDIUL

C. Reglementari privind protectia apelor

Lege nr. 107 din 25/09/1996

*Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 244 din
08/10/1996*

Legea apelor

Ordin nr. 278 din 11/04/1997

*Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 100bis din
26/05/1997*

privind aprobarea Metodologiei-cadru de elaborare a planurilor de prevenire si combatere a poluarilor accidentale la folosintele de apa potential poluatoare

ACQUIS COMUNITAR PRIVIND MEDIUL

Hotarâre nr. 472 din 09/06/2000

*Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 272 din
15/06/2000*

privind unele masuri de protectie a calitatii resurselor
de apa

Hotarâre nr. 188 din 28/02/2002

*Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 187 din
20/03/2002*

pentru aprobarea unor norme privind conditiile de
descarcare în mediul acvatic a apelor uzate

ACQUIS COMUNITAR PRIVIND MEDIUL

D. Reglementari privind managementul deseurilor

Ordin nr. 1621 din 13/11/1995

*Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 295 din
21/12/1995*

pentru aprobarea Normelor metodologice privind
procedura de autorizare a agentilor economici care
desfasoara activitati de colectare, prelucrare si livrare a
deseurilor refolosibile

Ordonanta de urgenta nr. 78 din 16/06/2000

*Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 283 din
22/06/2000*

privind regimul deseurilor

ACQUIS COMUNITAR PRIVIND MEDIUL

Lege nr. 426 din 18/07/2001

Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 411 din 25/07/2001

pentru aprobarea Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 78/2000 privind regimul deșeurilor

Lege nr. 465 din 18/07/2001

Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 422 din 30/07/2001

pentru aprobarea Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 16/2001 privind gestionarea deșeurilor industriale reciclabile

Ordin nr. 265 din 20/08/2001

Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 566 din 11/09/2001

pentru aprobarea Normelor privind procedura de acordare, prelungire, suspendare sau anulare a autorizatiei de colectare a deșeurilor industriale reciclabile de la persoane fizice si a Normelor privind procedura de acordare, prelungire, suspendare sau anulare a autorizatiei de valorificare a deșeurilor industriale

reciclabile

ACQUIS COMUNITAR PRIVIND MEDIUL

Ordonanta de urgenta nr. 16 din 26/01/2001

Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 66 din 07/02/2001
privind gestionarea deseurilor industriale reciclabile

Hotarâre nr. 128 din 14/02/2002

Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 160 din 06/03/2002
privind incinerarea deseurilor

Hotarâre nr. 162 din 20/02/2002

Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 164 din 07/03/2002
privind depozitarea deseurilor

Hotarâre nr. 856 din 16/08/2002

Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 659 din 05/09/2002
privind evidenta gestiunii deseurilor si pentru aprobarea listei
cuprinzând deseurile, inclusiv deseurile periculoase

ACQUIS COMUNITAR PRIVIND MEDIUL

E. Reglementari privind managementul ambalajelor

Hotarâre nr. 349 din 11/04/2002

*Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 269 din
23/04/2002*

privind gestionarea ambalajelor si deseurilor de
ambalaje

ACQUIS COMUNITAR PRIVIND MEDIUL

F. Reglementari privind managementul uleiurilor uzate

Hotarâre nr. 662 din 12/07/2001

*Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 446 din 08/08/2001
privind gestionarea uleiurilor uzate*

Hotarâre nr. 441 din 30/04/2002

*Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 325 din 16/05/2002
pentru modificarea si completarea Hotarârii Guvernului nr.
662/2001 privind gestionarea uleiurilor uzate*

ACQUIS COMUNITAR PRIVIND MEDIUL

REGLEMENTARI REFERITOARE LA "ZGOMOT"

Legea Protectiei Muncii nr.90/1996

in baza careia se emit Norme metodologice cu prevederi specifice pentru echipamentele folosite in mediul de munca

Legea nr.100/1998

care stabileste atributii de control in ceea ce priveste expunerea la zgomot

ACQUIS COMUNITAR PRIVIND MEDIUL

Ordinul MS nr.536/1997

care aproba Normele de igiena si recomandarile privind mediul de viata al populatiei (art.4, art.9, art. 17, cap.VIII pct.A,B,C);

Legea nr. 98/1994

care stabileste contraventiile la normele legale de igiena si sanatate publica (art. 3 pct.b, art.30 pct.d).

ACQUIS COMUNITAR PRIVIND MEDIUL

SR EN ISO 4871:1999 –Acustica – Declararea si verificarea valorilor emisiei de zgomot a masinilor si echipamentelor.

SR EN 27574- 1-4:1994 – Acustica. Metode statistice pentru determinarea si controlul valorilor declarate ale emisiei acustice ale masinilor si echipamentelor; Partea 1- generalitati si definitii; Partea 2- metode pentru valorile declarate ale masinilor individuale; Partea 3- metoda simplificata (de tranzitie) pentru valorile declarate ale loturilor de masini; Partea 4- metode pentru valorile declarate ale loturilor de masini.

SR EN ISO 12001:1999 – Acustica. Zgomotul emis de masini si echipamente. Reguli pentru elaborarea si prezentarea unui cod de incercarea a zgomotului.

Protocolul Conventiei din 1979 asupra poluarii atmosferice transfrontiera pe distante lungi

Poluant	Niveluri de emisie in 1990 (mii tone pe an)	Plafoane de emisie pentru 2010 (mii tone pe an)	Procentajul reducerii emisiilor pentru 2010
SO ₂	1311	918	-30%
NO _x	546	437	-20%
NH ₃	300	210	-30%
COV	616	523	-15%

ECO-ETICHETA

Prin transpunerea Regulamentului nr. 1980/2000/EEC privind stabilirea unei proceduri de acordare a etichetei ecologice, a Deciziei nr.729/2000/EEC privind contractul cadru referitor la conditiile de utilizare a etichetei ecologice si a Deciziei nr.728/2000/EEC referitoare la stabilirea tarifelor pentru solicitarea taxelor anuale pentru etichetare ecologica a fost elaborata **Hotararea Guvernului nr. 189/28**

28 februarie 2002, publicata in Monitorul Oficial nr. 166/ 08 martie 2002.

ECO-ETICHETA

- ◆ **solicitarile** pentru acordarea etichetei ecologice sunt supuse **platii unui tarif**
- ◆ care acopera costurile necesare pentru procesarea solicitarilor de catre
- ◆ autoritatea competenta, in speta, MMGA, iar **nivelul tarifului pentru**
- ◆ **procesarea cererii este de 5.000.000 lei**, indiferent de numarul de produse
- ◆ ce vor beneficia de aceasta eticheta. In acest sens, **nu exista nici un fel de**
- ◆ **taxe aplicate produselor ecologice.**
- ◆ • Tariful pentru solicitarea acordarii etichetei nu include costurile pentru
- ◆ testarea sau verificarea produselor in procesul de evaluare a performantelor
- ◆ acestora, in conformitate cu criteriile specifice de acordare a etichetei
- ◆ ecologice. **Costurile acestor testari si verificari se suporta de catre solicitantii etichetei ecologice.**

ECO-ETICHETA

- ◆ **Paturi**
- ◆ **Saltele**

- ◆ **Produse de**
- ◆ **Incaltaminte:**
- ◆ **Pantofi**

- ◆ **Produse de uz casnic:**
- ◆ **Gresie**
- ◆ **Lacuri si vopsele**
- ◆ **Becuri**

- ◆ **Servicii:**
- ◆ **Servicii turistice**

Gradinarit:
Amelioratori pentru sol

Aparatura
electrocasnica:
Masini de spalat vase
Frigidere
Aspiratoare
Masini de spalat

Produse de curatare

Detergenti de vase
Spalarea manuala a veselei
Detergenti de rufe

Mobila:
In dezvoltare

Echipament:
Computere personale
Computere portabile
Televizoare

Textile:
Imbracaminte, asternuturi
de pat, textile de interior

Hartie:
Hartie pentru servetele
Hartie de toaleta
Role de hartie

ECO-ETICHETA – Acordare

- Fiecare categorie de produs – fisa sintetica de prezentare
(<http://europa.eu.int/comm/environment/ecolabel/product/>)
- Eticheta ecologica UE este o schema unica de certificare pentru a ajuta consumatorii sa distinga produsele si serviciile verzi, care nu afecteaza mediul (nu include alimente si produse medicale).
- Schemele de etichetare au doua scopuri:
  - *Furnizeaza consumatorilor informatii de incredere referitoare la impactul produselor asupra mediului.*
  - *Promovarea producerii si utilizarii de produse care au un impact de mediu redus*

Consecintele utilizarii etichetelor ecologice nationale asupra exportatorilor din tarile in curs de dezvoltare

Producatorii din tarile in curs de dezvoltare critica schemele de ecoetichetare din UE, pe motiv ca pot sa reduca sansele de acces pe piata. Firmele din afara UE sunt interesate in special de posibile dezvoltari viitoare, cum ar fi: campaniile de marketing bazate pe utilizarea etichetelor ecologice, boicotarea de catre organizatiile de protectie a consumatorilor a produselor care nu au o eticheta ecologica, reduceri de TVA pentru produsele ecoetichetate.

Producatorii din lumea a treia solicita un grad mai mare de deschidere a procedurilor de acordare a ecoetichetelor. Ei cred ca stabilirea criteriilor pentru atribuirea ecoetichetelor este intr-o prea mare masura influentata de producatorii din tarile UE si doresc sa fie implicati in acest proces.

ORGANIZAREA ACTIVITATII DE PROTECTIE A MEDIULUI

- ✦ Guvernul Romaniei a adoptat, in sedinta din 9 noiembrie 2005., hotararea privind infiintarea Garzii de mediu, corp civil de control ecologic care va functiona in cadrul Ministerului Apelor si Protectiei Mediului, inspectoratelor de protectia mediului judetene, respectiv al Municipiului Bucuresti si in cadrul Administratiei Rezervatiei Biosferei "Delta Dunarii".

AUTORIZATIE DE MEDIU

- ✦ - Act tehnico-juridic eliberat în scris de autoritățile competente pentru protecția mediului, prin care sunt stabilite condițiile și / sau parametrii de funcționare a unei activități existente sau pentru punerea în funcțiune a unei activități noi pentru care anterior a fost emis acord de mediu;
- ✦ - Se emite de Agenția de Protecție a Mediului în vederea obținerii autorizației de funcționare
  - Cadrul legal: Legea protecției mediului nr. 137/1995 republicată, modificată cu completările ulterioare, HG nr. 573/2002, Anexa nr. 4 - Procedura de autorizare a activităților cu impact asupra mediului înconjurător;

AUTORIZATIE DE MEDIU

- Procedura de autorizare a activităților cu impact asupra mediului înconjurător (HG nr. 573/2002, Anexa nr.4) specifică:
  - - Activitățile sunt încadrate după impactul acestora asupra mediului, după cum urmează:
    - a) *Activități cu impact nesemnificativ.* Sunt activitățile astfel menționate în anexa nr. 4.1 și pentru care nu se emit autorizații de mediu. Pentru aceste activități, solicitanții vor prezenta doar declarații pe propria răspundere, conform modelului prevăzut în anexa nr. 4.3; în acest caz nu se percep taxe și tarife;
    - ;

AUTORIZATIE DE MEDIU

- ✦ *Activități cu impact redus asupra mediului* . Sunt considerate cu impact redus asupra mediului, activitățile astfel menționate în anexa nr. 4.1 și care nu sunt supuse unei proceduri specifice de autorizare sau pentru care nu este necesară efectuarea unui bilanț de mediu în vederea emiterii autorizației de mediu. În vederea încadrării corecte a acestor activități, solicitanții vor depune o fișă de prezentare a activității, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 4.4

AUTORIZATIE DE MEDIU

- ✦ *Activități cu impact semnificativ asupra mediului*
. Sunt considerate cu impact semnificativ asupra mediului, activitățile astfel menționate în anexa nr.4.1, care sunt supuse unei proceduri integrate de autorizare sau pentru a căror autorizare este necesară efectuarea unui bilanț de mediu. În vederea autorizării, în această categorie sunt incluse, de asemenea, dar sunt exceptate de la realizarea bilanțului de mediu, activitățile noi pentru care emiterea acordului de mediu a avut la bază un studiu de evaluare a impactului asupra mediului. În vederea încadrării corecte a acestor activități, solicitanții vor depune o fișă de prezentare a activității, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 4.4.

AUTORIZATIE DE MEDIU

- ✦ Pe baza declarației pe propria răspundere sau, după caz, a fișei de prezentare a activității formulate și înaintate de către comerciant, autoritatea competentă pentru protecția mediului stabilește, în funcție de impactul asupra mediului al activității supuse autorizării, una dintre următoarele alternative de continuarea procedurii:

AUTORIZATIE DE MEDIU

- ✦ a) nu se emite autorizație de mediu pentru activitățile cu impact nesemnificativ asupra mediului prevăzute la art.6 lit. a), iar aceasta se va consemna în spațiul destinat autorizației de mediu din anexa la certificatul de înregistrare prin mențiunea "nu este necesară autorizarea";
- b) se aplică procedura simplificată de autorizare de mediu pentru activitățile cu impact redus asupra mediului prevăzute la art.6 lit. b) prin evaluarea cerințelor de mediu de către autoritatea competentă pentru protecția mediului la sediul social și / sau sediile secundare ale comercianților, iar în situația emiterii autorizației, aceasta se va completa în spațiul corespunzător din anexa la certificatul de înregistrare prin înscrierea numărului și datei autorizației de mediu;

AUTORIZATIE DE MEDIU

- ✦ c) se emite autorizație de mediu prin aplicarea procedurii complete de autorizare de mediu pentru proiectele sau activitățile cu impact semnificativ asupra mediului prevăzute la art.6 lit. c), iar la înregistrarea comerciantului, spațiul destinat autorizației de mediu din anexa la certificatul de înregistrare se va completa cu mențiunea "se va autoriza prin procedura completă".

Actele necesare obținerii autorizației de mediu

- ◆ - cerere prin care beneficiarul solicită eliberarea autorizației de mediu
  - fișa de prezentare a activității (anexa 4.4 din HG 573/2002);
- ◆ - act proprietate spațiu;
- ◆ - contract furnizare și evacuare ape uzate (după caz);
- ◆ - contract preluare deșeuri menajere;
- ◆ - plan de situație (copie);
- ◆ - plan de încadrare în zonă (copie);
- ◆ - dovada plății tarifului de autorizare

PROIECTAREA SI IMPLEMENTAREA SISTEMELOR DE MANAGEMENT DE MEDIU

A silhouette of a runner in a starting crouch on a track, positioned to the left of the text.

METODE SI PRACTICI

Principalele scheme și standarde de management de mediu

- ◆ **Regulamentul Parlamentului și Consiliului European (EC) 761/2001 privind participarea voluntară a organizațiilor la Schema de Eco-Management și Audit (EMAS II) a Comunității Europene**
- ◆ **Seria de standarde ISO14000 elaborate de**
- ◆ **Standarde pentru sisteme de management de mediu**
  - **ISO 14001:1996 *Sisteme de management de mediu- Specificații și ghid de utilizare (SR EN 14001)***
  - **ISO 14004:1996 *Sisteme de management de mediu. Ghid privind principiile, sistemele și tehnicile de aplicare Linii generale ale principiilor, sistemelor și tehnicilor suport. (SR EN 14004)***
- ◆ **Auditul de mediu și evaluarea performanțelor**
  - **ISO 14010:1996 *Ghid pentru auditul de mediu. Principii generale (SR EN 14004)***
  - **ISO 14011:1996 *Ghid pentru auditul de mediu. Procedura de audit . Auditul sistemelor de management de mediu. (SR EN 14011)***
  - **ISO 14012:1996 *Ghid pentru auditul mediu. Criterii de calificare pentru auditorii de mediu. (SR EN 14012)***

Ce inseamna EMAS?

SCOP

- evaluarea si imbunatatirea performantelor de mediu ale organizatiilor si informarea publicului si a celor interesati

MIJLOACE

- de analiza, gestiune si control al aspectelor de mediu si de stabilire a raportului privind performanta de mediu intr-o maniera credibila

REZULTATE

- o gestiune mai buna a problemelor de mediu si informatii credibile

Elemente ale EMAS II fata de EC Council Regulation EMAS 1836/93

- ◆ Poate participa orice tip de organizatie
- ◆ Compatibilitate cu SR EN ISO 14001
- ◆ Introduce un logo
- ◆ Un nou instrument de comunicare
- ◆ Implicarea angajatilor
- ◆ Un nou rol pentru Statele Membre
- ◆ Credibilitate si transparenta ridicate

Obtinere inregistrare EMAS:

- ◆ **Analiza** interactiunii organizatiei cu mediul printr-o analiza preliminara de mediu;
- ◆ **Stabilirea** unui SMM pe baza analizei pentru imbunatatirea performantei de mediu a organizatiei
- ◆ **Communicarea** datelor referitoare la aceasta performanta printr-o declaratie de mediu
- ◆ Aceasta declaratie este verificata de o terta parte pentru a furniza credibilitatea necesara

Inregistrarea EMAS in Romania

- ◆ **Ordin 1018/26 sept 2006 al Ministerului Mediului pentru aprobarea procedurii de înregistrare**
- ◆ **Organismul national competent pentru aplicarea Procedurii de înregistrare EMAS este constituit din Comitetul consultativ EMAS si Biroul EMAS**
- ◆ Organizatiile care operează pe amplasamente temporare pot obtine înregistrarea EMAS numai dacă se face dovada că acestea sunt incluse în procedura de verificare efectuată de către verficatorul de mediu.
- ◆ Pentru înregistrarea EMAS a mai multor organizatii independente care își desfășoară activitatea într-o zonă restrânsă ca o singură organizatie comună, acestea trebuie să demonstreze că exercită o responsabilitate comună în gestionarea problemelor de mediu si a impactului semnificativ asupra mediului.
- ◆ Organizatiile pentru care nu poate fi definit corespunzător un amplasament specific pot obtine înregistrarea EMAS numai prin integrarea acestuia în sistemul de management de mediu si prin descrierea precisă în declaratia de mediu a domeniului de activitate si a infrastructurii.
- ◆ Comitetul consultativ EMAS decide prin vot acordarea înregistrării EMAS dacă informatiile cuprinse în documentele necesare obținerii înregistrării EMAS sunt concludente si dacă în urma evaluării observatiilor părților interesate în legătură cu organizatia se constată că aceasta îndeplinește toate conditiile legale pentru obtinerea înregistrării EMAS.

LOGO EMAS

Analiza de mediu, SMM, procedura de audit si declaratia de mediu trebuie sa fie aprobata de un verficator acreditat EMAS iar declaratia validata trebuie transmisa catre organismul de inregistrare competent pentru inregistrare;dupa asta si dupa publicarea ei organizatia poate utiliza logo-ul EMAS

EMAS cerinte

- ◆ Adoptarea unei politici de mediu;
- ◆ Conducerea unei analize de mediu;
- ◆ Stabilirea obiectivelor de mediu;
- ◆ Stabilirea unui program de mediu si a unui SMM;
- ◆ Stabilirea unui program de audit de mediu;
- ◆ Pregatirea unei declaratii de mediu;

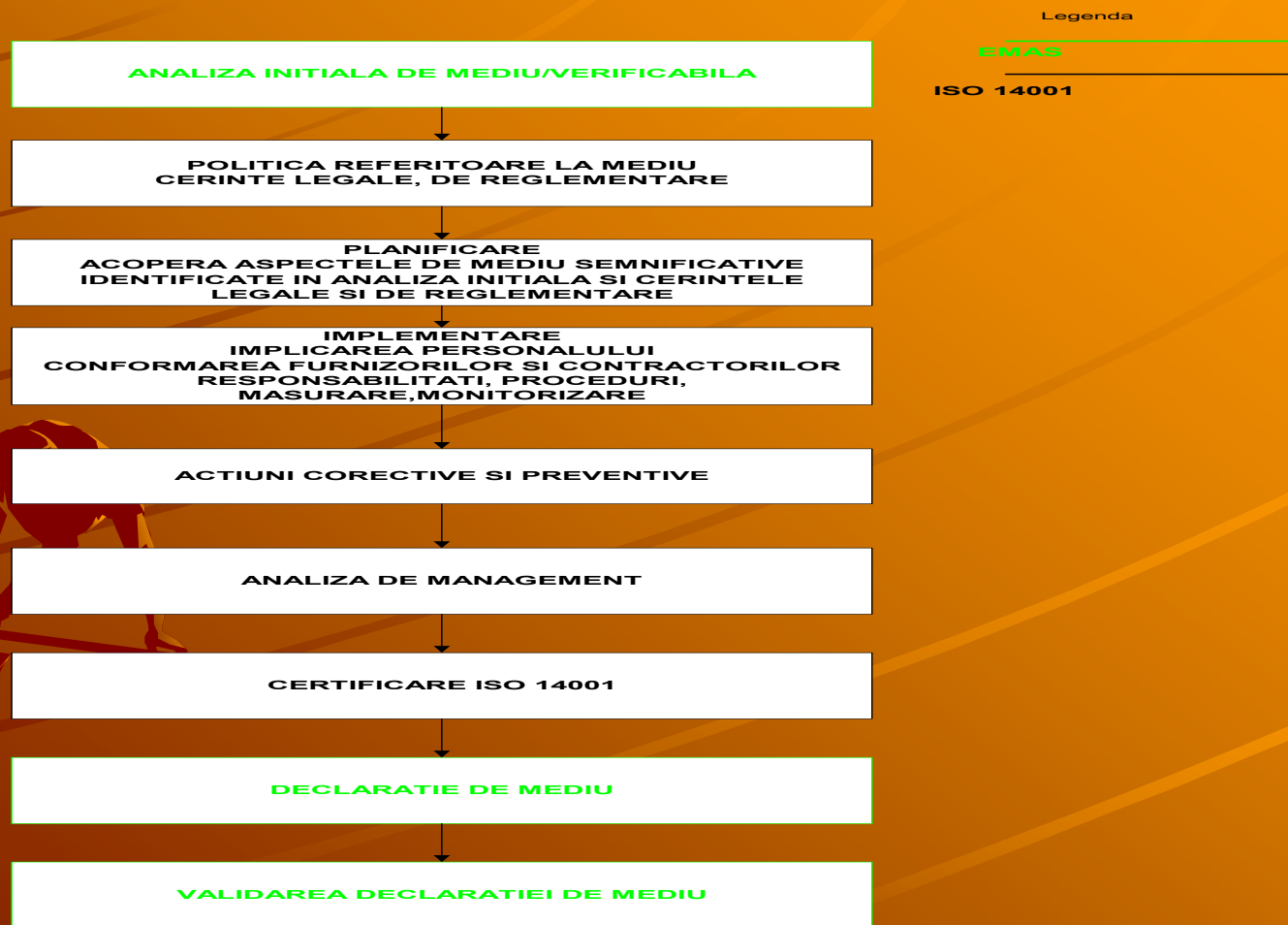
COMPARATIE EMAS II ISO 14001

	ISO 14001	EMAS II :2001
ANALIZA PRELIMINARA	NU	ANALIZA PRELIMINARA VERIFICATA
COMUNICARE EXTERNA-VERIFICARE	POLITICA ESTE PUBLICA	POLITICA.OBIECTIVE,SMM SI PERFORMANTE PUBLICE
AUDITURI	AUDITURI SMM (NU FRECVENTA SI METODOLOGIE)	FRECVENTA SI METODOLOGIA SMM SI EP
CONTRACTORI SI FURNIZORI	PROCEDURILE COMUNICATE CATRE CONTRACTORI SI FURNIZORI	CONTRACTOTRII SI FURNIZORII TREBUIE INFLUENTATI
DECLARATII SI CERINTE	CONTINUA IMBUNATATIRE A SMM, MAI PUTIN A PERFORMANTEI CONFORMARE LEGISLATIE	IMPLICARE PERSONAL CONTINUA IMBUNATATIRE A PERFORMANTEI SI CONFORMARE LEGISLATIE

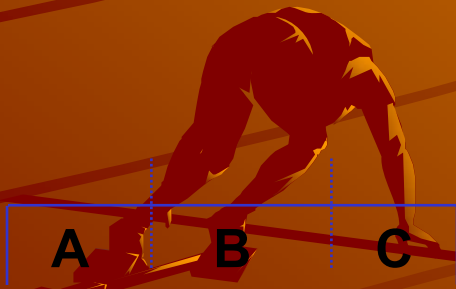
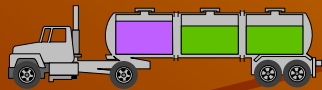
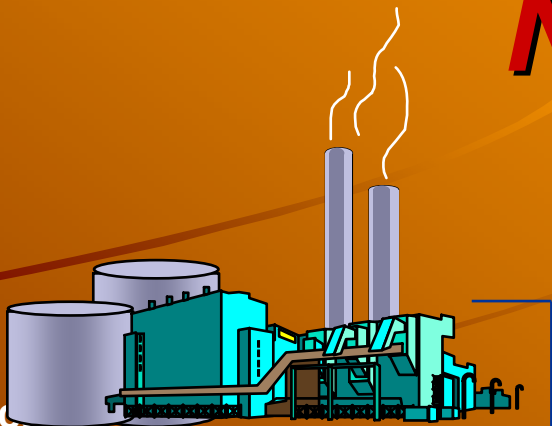
Management de mediu- relatia dintre EMAS si ISO 14001

- ◆ Secventa de implementare a SMM- poate fi: ISO 14001--- EMAS in care primul este un element al celui de al doilea sau implementarea directa a EMAS

Implementarea EMAS intr-o organizatie care implementeaza SR EN ISO 14001

NUCLEUL SMM

A B C
departamente

ASPECTE

Analiza
reglementarilor

Fiecare
Departament
/amplasament

Cerinte legale

Evaluare
semnificatie

Reglementari

Emisii
potentiale

Consum
energie/plan
afaceri

Substante
toxice

Nesemnificativ

Aspecte
semnificative

Aspecte de mediu (Anexa VI a EMAS II)

• DIRECTE

- emisii în aer
- evacuări în apă
- evitare, reciclare, reutilizare, transport și eliminare a deșeurilor solide și altele și, în mod particular, deșeurile periculoase
- utilizarea și contaminarea solului
- utilizarea resurselor naturale și a materiilor prime (inclusiv energia)
- aspecte locale (zgomot, vibrații, mirosuri, praf, aspect etc)
- transport (de bunuri, angajați sau pentru alte servicii)
- riscul privind accidentele cu impact asupra mediului
- efecte asupra biodiversității

Aspecte de mediu (Anexa VI a EMAS II)

◆ **INDIRECTE**

- ◆ **privind produsele (proiectare, dezvoltare, ambalare, transport, utilizare, reciclarea/eliminarea deșeurilor)**
- ◆ **investiții, împrumuturi sau asigurări**
- ◆ **piețe noi**
- ◆ **alegerea tipului de servicii**
- ◆ **decizii administrative și de planificare**
- ◆ **gama de produse**

EMAS in IMM-uri recomandari pentru debirocratizare

- ◆ Documentatie: Procedurile documentate sunt utilizate atunci cand trebuie demonstrat faptul ca operatorul executa corect operatiile pentru a se conforma cu cerintele legale (ex date masurate/monitorizate);
- ◆ Nu toate procedurile trebuie documentate (pot fi si verbale in cadrul trainingului la locul de munca);
- ◆ Procedurile pot fi inlocuite cu scheme, pictograme,diagrame de flux, note interne etc;
- ◆ Documentele SMC trebuie sa se afle doar la cei care trebuie sa le aplice;
- ◆ Dovezile obiective ale implementarii unei proceduri se reflecta in rezultatele obtinute(inregistrate);
- ◆ Declaratiile publice nu se confunda cu raportari voluminoase; partile interesate trebuie informate asupra performantei organizatiei prin mijloace cat mai simple(copii mailuri etc);
- ◆ Auditurile pot fi organizate in mod flexibil;se pot face utilizand vecinii mai pregatiti.

MODELUL UNUI SISTEM DE MANAGEMENT valabila pentru ISO 9014 si EMAS

Principiile de baza

- ◆ Leadership;
- ◆ Implicarea personalului;
- ◆ Abordare bazata pe proces;
- ◆ Abordare sistemica;

PLANIFICARE

- ◆ Stabilirea unui proces care sa permita organizatiei sa:
  - Identifice procesele necesare sa stabileasca succesiunea si interactiunea lor; defineasca structuri organizationale;
  - Stabileasca modalitatile de operare si control a acestora;
  - Stabileasca obiective si tinte si sa formuleze programe;
  - Stabileasca si utilizeze indicatori de performanta

IMPLEMENTEAZA

◆ Implementeaza si asigura operarea sistemului:

- Aplica structurile, asigura responsabilitatea si autoritatea;
- Furnizeaza resursele necesare;
- Pregateste personalul;
- Asigura comunicarea;
- Stabileste documentatia necesara;
- Asigura modalitatile de control;

CONTROLEAZA

- ◆ **Evalueaza functionarea sistemului**
  - Asigura monitorizarea si masurarea proceselor si rezultatelor acestora;
  - Evalueaza conformitatea fata de planificare;
  - Identifica neconformitatile si efectueaza actiunile corective si preventive necesare;
  - Gestioneaza inregistrarile.

ACTIONEAZA

◆ Analizeaza si efectueaza actiuni de imbunatatire a sistemului:

- Asigura in mod regulat efectuarea analizelor de catre management pt intreg sistemul;
- Identifica ariile de imbunatatire.

APLICATII ALE MODELULUI

- ◆ Sistem de management al calitatii conform cerintelor standardului SR EN ISO 9001:2001;
- ◆ Sistem de management de mediu conform cerintelor standardului SR EN ISO 14001:2004;
- ◆ Sistem de management al sanatatii ocupationale si de securitate a muncii conform ISO18001:1999;
- ◆ Sistem de management al securitatii informatiilor SR ISO 17799:2005

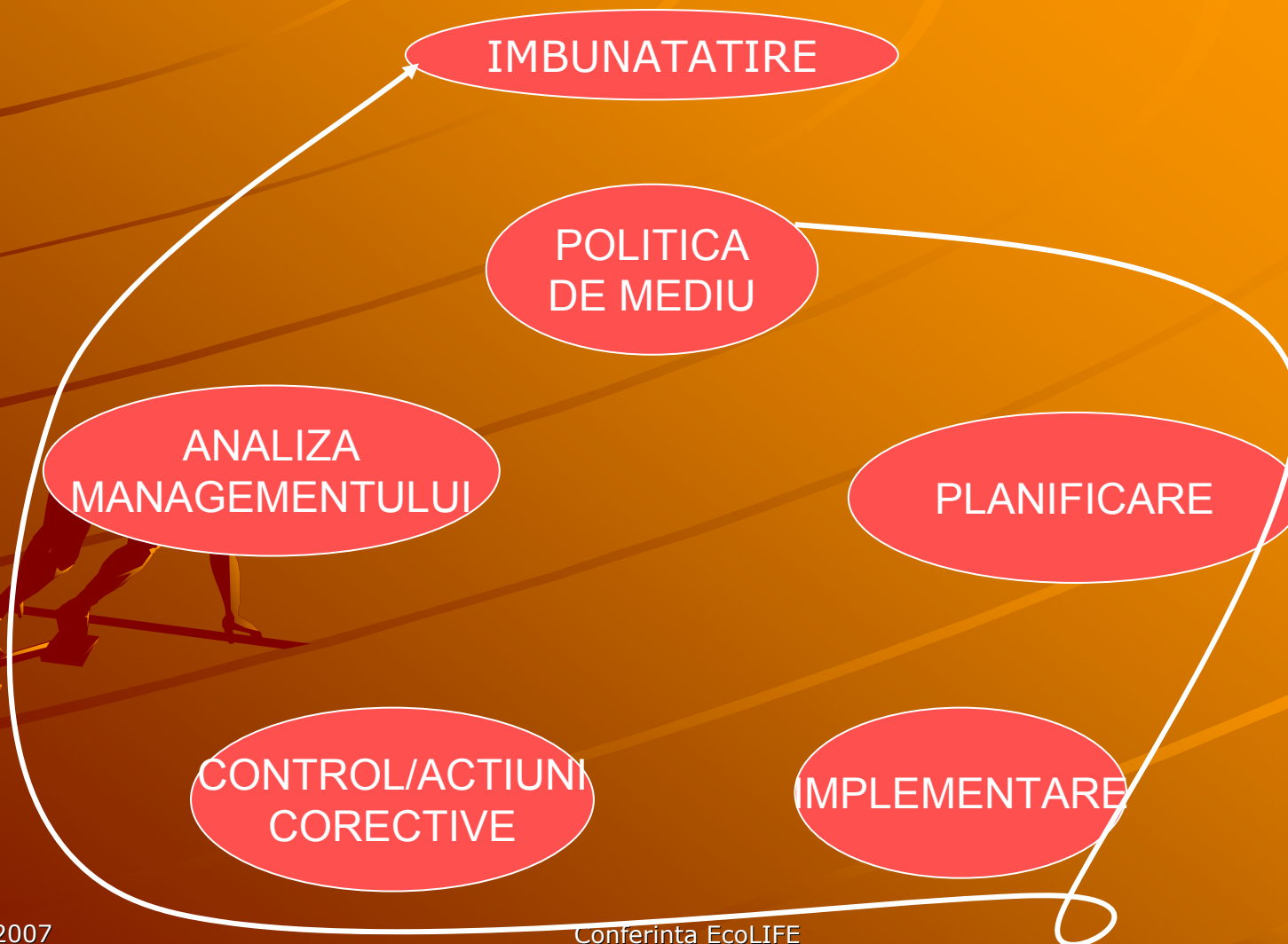
STANDARDUL SR EN ISO 14001:2005

Standardul SR EN ISO 14001: 2005-Sisteme de management de mediu-SPECIFICATII SI GHID DE UTILIZARE, reprezinta cerintele referitoare la elaborarea, implementarea, mentinerea si evaluarea unui sistem de management de mediu in vederea **certificarii**

STANDARDUL SR EN ISO 14001:2005

- ◆ Stabileste cerintele referitoare la un sistem de management de mediu care permite unei organizatii sa-si formuleze politica si obiectivele de mediu tinand seama de prevederile legale si de informatiile referitoare la impacturile semnificative asupra mediului (termeni si definitii)

MODELUL SMM –ISO 14001

POLITICA DE MEDIU

- ◆ Titlul   Politica de mediu a societatii XXXX
  - Paragraf de scurta descriere a activitatilor, serviciilor, produselor societatii;
  - Declaratie de respectare a prevederilor   legale, a reglementarilor si a altor cerinte pentru imbunatatire continua si pentru minimizarea creerii de deseuri si a poluarii;
  - Lista obiectivelor generale/directiilor de actiune ale societatii cu relevarea aspectelor semnificative de mediu care vor fi controlate/ minimizate/eliminate ca element particular al politicii;
  - Semnatura Managerului societatii
  - Politica trebuie sa fie disponibila public prin:
    - ◆ afisare; transmitere catre partile interesate;
    - ◆ .transmitere la cerere

exemplu

Documentatia SMM

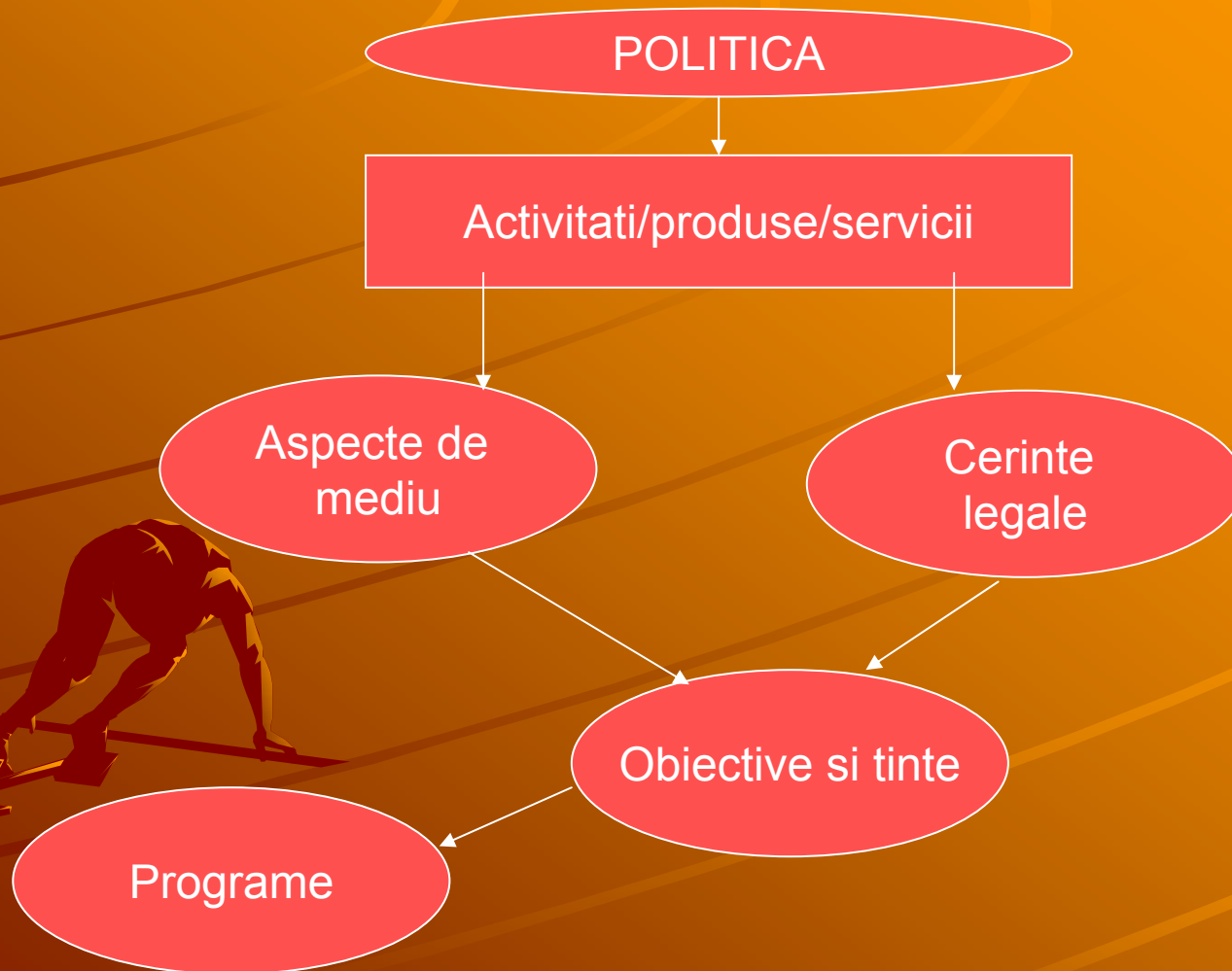
- ◆ Manualul SMM
- ◆ Politica de mediu
- ◆ Roluri si responsabilitati
- ◆ Aspecte de mediu
- ◆ Obiective si tinte;
- ◆ Programe de management de mediu.
- ◆ Info despre AMS
- ◆ Proceduri de sistem si operationale
- ◆ Formulare;
- ◆ Planuri monitorizare caracteristici de mediu;
- ◆ Planuri pentru situatii de urgenta
- ◆ Standarde

Modelul sistemului de management de mediu (SMM)

◆ Planifica SMM:

- Identifica aspectele de mediu si a impacturilor asociate;
- Identifica si monitorizeaza prevederile legale si alte cerinte si stabileste criteriile interne de performanta fata de acestea;
- Stabileste obiective si tinte si formuleaza programe de mediu;
- Stabileste indicatori de performanta.

PLANIFICARE

ANALIZA INITIALA DE MEDIU

- ◆ O societate care nu are implementat un SMM trebuie sa realizeze o analiza initiala de mediu care are ca scop:
  - Identifica aspectele sale de mediu in conditii de functionare normala, anormala, situatii de urgenta /accidente;
  - Identificarea reglementarilor aplicabile;
  - Examinarea practicilor curente incluzand cele legate de procurare si subcontractare;
  - Evaluarea situatiilor de urgenta si a accidentelor de mediu din trecut.

Metode utilizate in analiza initiala de mediu

- ◆ Culegere de informatii privind practicile curente referitoare la:
  - Procesele de control la achizitia de substante chimice periculoase;
  - Depozitarea si manipularea chimicalelor;
  - Controlul emisiilor;
  - Metode de stocare/manipulare/evacuare deseuri;
  - Pregatire pt accidente/urgente;
  - Risipa de energie;
  - Protectia vegetatiei in timpul unor lucrari;

Rezultatele analizei initiale

◆ Sunt utilizate pentru:

- Asistarea organizatiei in stabilirea scopului SMM, a politicii de protectie a mediului, a obiectivelor si programelor de management de mediu.

Aspecte de mediu

- ◆ Modul in care interactioneaza organizatia cu mediul, respectiv elementele activitatilor, serviciilor sau produselor sale care pot interactiona cu mediul sunt numite aspecte de mediu; acestea pot fi identificate in situatii normale, anormale, sau situatii de urgenta;
  - Exemple emisii in aer, descarcari de deseuri in sol sau apa, zgomote, consumul de materiale, energie etc
  - Anexa EMAS

Aspecte de mediu si impacturi asociate

- ◆ Schimbari ale mediului care rezulta din aspecte de mediu sunt denumite impacturi asupra mediului;
  - Poluarea si risipa de resurse reprezinta impacturi negative asupra mediului;
  - Relatia aspect de mediu –impact este relatie de tip cauza-efect.
  - Atunci cand impactul este semnificativ aspectul de mediu se considera **semnificativ**.

Identificare aspecte de mediu

- ◆ Identificare locatii si e.o in cadrul acestora;
- ◆ Identificare activitati procese, servicii care genereaza aspecte de mediu; pe categorii;
- ◆ Pentru fiecare categorie de aspecte de mediu
  - Ce aspecte avem sau putem avea? in situatii de functionare normala, anormala sau in situatii de urgenta; cu intrebarea daca le putem tine sub control sau influenta?
- ◆ Formular identificare AM
- ◆ Procedura AM-exemplu

Aspecte de mediu semnificative

- ✦ Pentru a stabili ce inseamna impact semnificativ trebuie stabilite criteriile de aplicare proprii organizatiei:
  - Incadrarea in cerintele reglementarilor legale; ex depasirea limitei admise pentru noxe; nerespectarea cerintelor pentru gestiunea deseurilor, masuri de conformare pt autorizatii, hotarari judecatoresti,;
  - Gravitatea, frecventa, impactului;
  - Atitudinea partilor interesate (organisme de mediu, vecini, clienti etc).

Matrice cotare aspecte de mediu

Criteriu	Coefficient de pondere	10 puncte	5 puncte	1 puncte
Reglementari (R)	5	Nu sunt Respectate cerintele Legale/reglementari	Conformitate. Exista perspective inaspririi cerintelor	Conformitate. Cerinte stabile/inexistența reglementărilor
Gravitate (G)	4	Risc pentru om si mediu	Risc pentru mediu	Nu exista risc pentru mediu
Cantitate (C)	3	Nivel semnificativ	Nivel mediu	Nivel redus
Frecventa (F)	2	zilnica	medie	ocazionala
Opinia publica, vecini (V)	1	Plangeri si critici sistematice	Plangeri si critici sporadice	Nu exista plangeri sau critici

Cand este semnificativ impactul asupra mediului?

- Un aspect de mediu se consideră ca are un impact semnificativ asupra mediului atunci când punctajul calculat prin formula $P = f \times 2 + g \times 4 + c \times 4 + r \times 5 + v \times 2 > 26$.
- Exemplu 2

Exemple de aspecte de mediu

- ◆ Deseuri generale
- ◆ aerosoli
- ◆ vapori sudura;
- ◆ deseuri vopsitorie/solventi;
- ◆ emisii noxe auto;
- ◆ emisii vopsire prin pulverizare;
- ◆ apa reziduala spalare auto

Exemple de aspecte de mediu

- ◆ utilizare aer comprimat
- ◆ electricitate
- ◆ gaze naturale
- ◆ rezervoare stocare

Determinare obiective si tinte

● Obiective generale/specifice

Determinare obiective

- ✦ In politica de mediu sunt inscrite obiectivele generale de mediu; ele vor fi cuantificabile si pot cuprinde :
  - Obiective referitoare la reducerea sau eliminarea impactului pentru categoriile de aspecte de mediu in care se inscriu aspectele semnificative identificate in cadrul locatiilor/e.o./activitatilor, proceselor;
  - Alte obiective considerate ca generale pt societate(din legislatie,reglementari, referitoare la personal etc)

Determinare obiective specifice

- ◆ Obiectivele propuse ca “rezolvari ” pentru reducerea/eliminarea impactului semnificativ identificat asupra mediului sunt (vezi formular) vor fi selectate dupa criteriile:
  - Necesitatea/Existenta unei tehnologii adecvate;
  - Posibilitatile financiare ale societatii;
  - Puncte de vedere ale partilor interesate.
- Obiectivele selectate devin obiective specifice; acestea trebuie sa aibe tinte cuantificate.
- Elaborarea de studii/proiecte pot fi considerate ca obiective specifice pt reducerea /eliminarea impactului semnificativ asupra mediului.

Programe de management de mediu

- ◆ Modul in care vor fi atinse obiectivele generale si specifice de mediu se reflecta in "Programele de management de mediu"

Indicatori de performanta pentru mediu

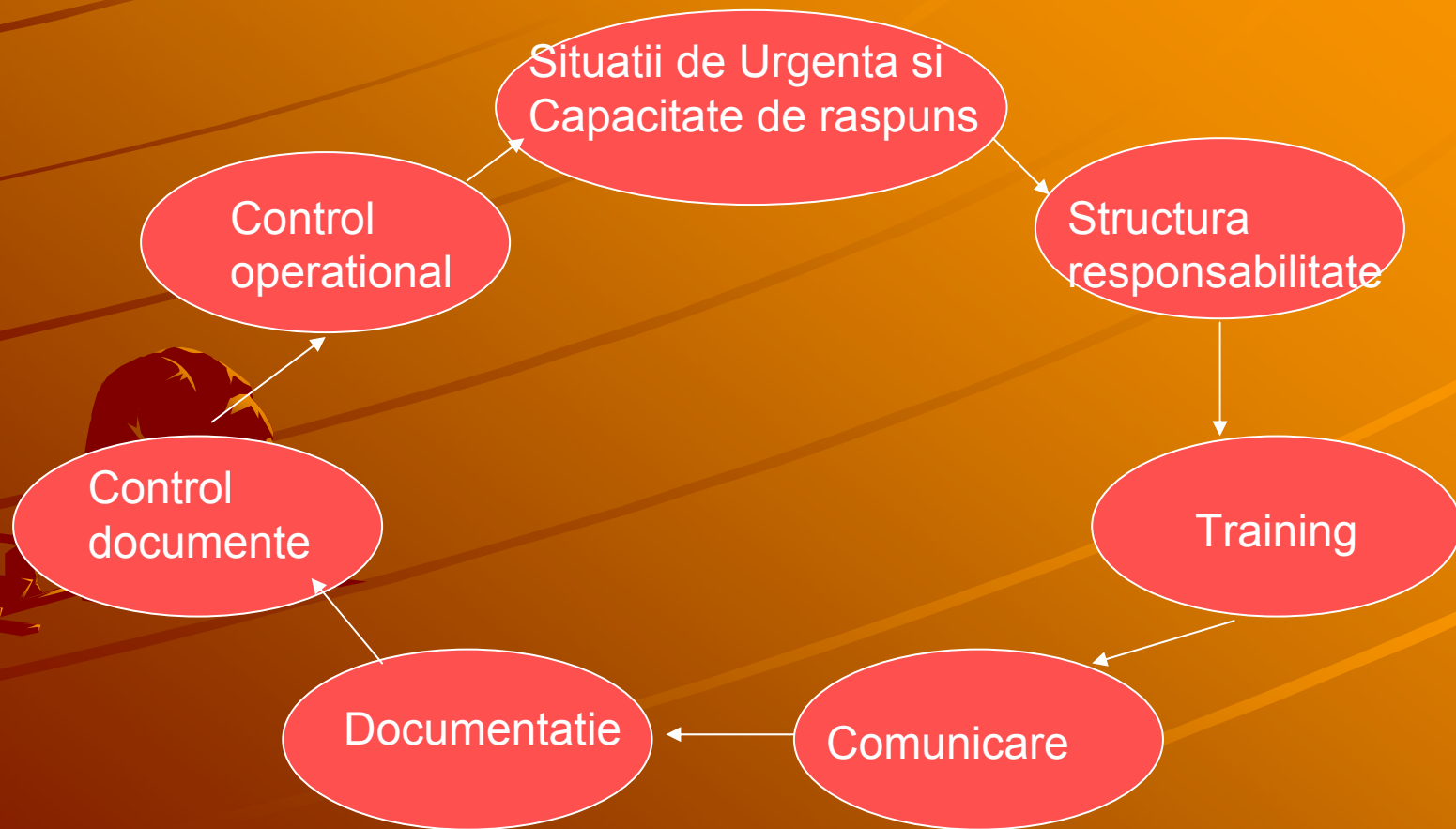
- ◆ Cantitate materie prima, energie utilizata;
- ◆ Cantitate emisii gen CO₂;
- ◆ Deseuri pe cantitate produse;
- ◆ Eficienta materialelor si energiei utilizate;
- ◆ Nr de incidente/accidente de mediu;
- ◆ Procent deseu reciclat;
- ◆ Procentaj deseu reciclat pt ambalaje;
- ◆ Cantitati poluanti emisi NO_x SO₂CO, Pb, CFCs;
- ◆ Investitii de mediu.. etc

Implementeaza SMM

◆ Implementeaza si opereaza SMM:

- Creeza structuri alocati roluri si responsabilitati;
- Furnizeaza resurse;
- Instruieste personalul si se asigura de constientizarea si competenta acestuia;
- Stabileste procese de comunicare externa si interna;
- Stabileste si mentine controlul operational;
- Asigura capacitatea de raspuns la situatii de urgenta.

IMPLEMENTARE SI OPERARE

Identificarea situatiilor de urgenta si a capacitatii de raspuns

- ✦ Emisii accidentale in atmosfera;
- ✦ Descarcari accidentale in apa sau sol;
- ✦ Efecte specifice asupra mediului sau ecosistemului in cazul accidentelor.

Exemplu TIPIC situatie urgenta:

Accident: cutremur ocean;

Aspect semnificativ: valuri tsunami;

Impact specific -cunoscut

Pregatirea pt situatii de urgenta include:

- Natura riscurilor de accident in locatia respectiva;
- Cele mai probabile situatii sau accidente care pot genera aspecte semnificative ;
- Vecinatatile care pot fi afectate;
- Cele mai potrivite metode de raspuns;
- Responsabilitati;
- Actiuni cerute pt minimizarea pagubelor;
- Training necesar;
- Mijloace (scheme) de comunicare;
- Asistenta mutuala cu vecinii;
- Modalitati de simulare.
- Info asupra substantelor periculoase.

Planuri situatii de urgenta

- ◆ Se va tine cont de lichide inflamabile,substante periculoase, rezervoare de stocare,gaze comprimate;
- ◆ Situatiile de urgenta vor fi identificate pornind de la aspectele de mediu determinate anterior. Exemplu 4 PSUCR
- ◆ Ex de procedura

TRAINING NECESAR

Tip training	Audienta	Scop
Cresterea constientizarii asupra Importantei SMM	Management de Nivel mediu	Aliniere la politica/obiective
Cresterea constienizarii Fata de mediu	Tot personalul	Aliniere la politica/obiective/tinte responsabilitate personala
Cerinte fata SMM	Personal cu responsabiliti	Elaborare implementare proceduri
Cresterea aptitudinilor	Personal cu responsabilitati fata de mediu	Crestere performante
Training pt asigurarea conformitatii	Personalul a carui Activitati pot afecta conformitatea	Asigurarea conformitatii Fata de cerinte legale (de ex)

COMUNICARE INTERNA EXTERNA

- ◆ Exemple de informatii de comunicat:
  - Info generale despre organizatie;
  - Politica,obiective,tinte;
  - Procese de management de mediu;
  - Info referitoare la aspecte de mediu ale produselor,serviciilor;
  - Info privind performantele de mediu;
  - Info privind respectarea reglementarilor legale etc.

Control operational

◆ Controale necesare pentru :

- Managementul ASM;
- Asigurarea conformitatii cu cerintele legale, reglementari etc;
- Atingerea obiectivelor si tintelor;
- Minimizarea riscurilor de mediu.

◆ Stabilirea controalelor operationale:

- Alegerea metodei de control;
- Selectare criterii acceptabile de operare;
- Proceduri sau alte documente de ghidare.

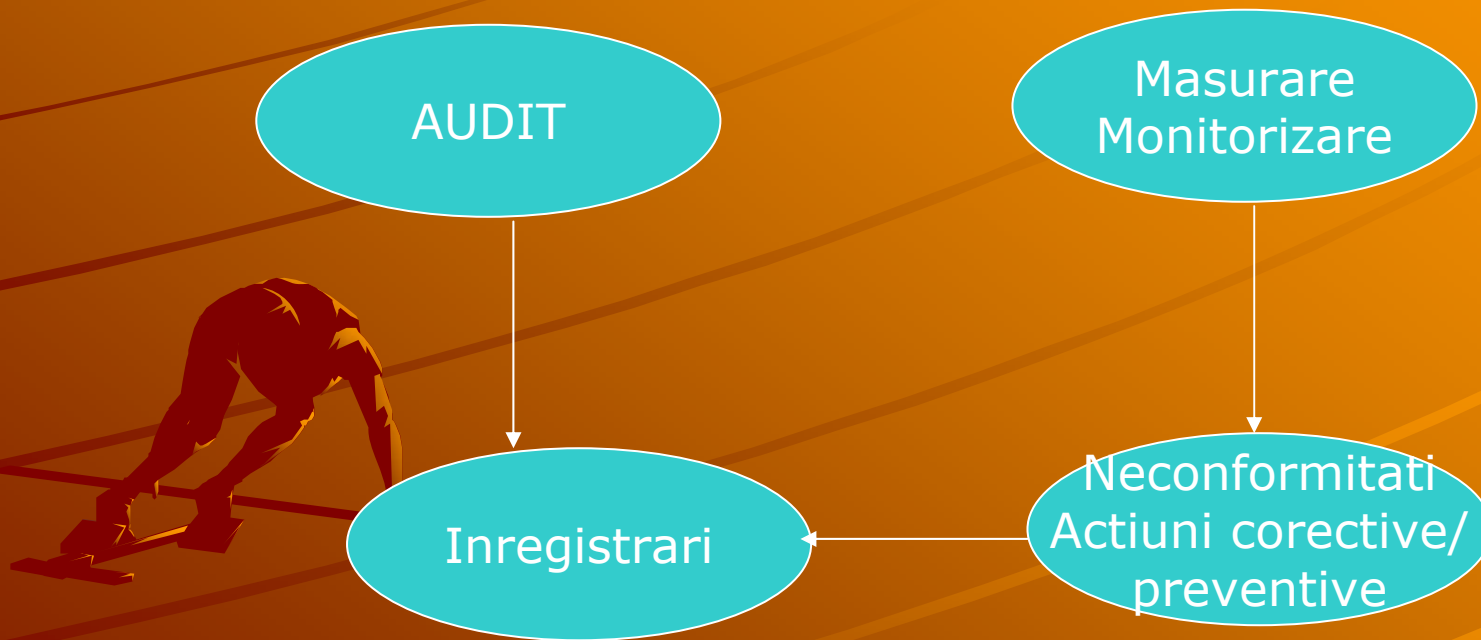
EXEMPLU PC

Controleaza functionarea SMM

◆ Evalueaza procesele SMM:

- Asigura masurarea si monitorizarea obiectivelor si factorilor de mediu;
- Evalueaza nivelul conformitatii;
- Identifica neconformitati si ia masurile corective si preventive necesare;
- Gestioneaza inregistrarile;
- Asigura periodic auditurile interne;

Control si actiuni corective

Masurare, monitorizare

- Trebuie considerate operatiile asociate cu AMS care trebuie controlate:
  - Achizitie, constructii, modificare facilitati;
  - Contractare;
  - Servicii client;
  - Manipulare, stocare materiale;
  - Marketing, consultanta;
  - Productie, reparatii;
  - Proiectare, dezvoltare;
  - Depozitare produse;
  - Transport si utilitati.

Neconformitati-actiuni corective

◆ Neindeplinirea unei cerinte (fata de sistem sau performanta de mediu)=neconformitate de mediu;

◆ Exemple

– Nu au fost stabilite obiective si tinte ale SMM;

– Nu au fost definite responsabilitatile cerute de standard;

– Nu a fost evaluta periodic conformitatea cu prevederile legale;

Neconformitati-actiuni corective

- ◆ Performanta de mediu-exemple de neconformitati:
  - Tintele de reducere a consumului de energie nerealizate;
  - Cerintele referitoare la intretinere nu sunt indeplinite;
  - Criteriile de operare neindeplinite.

Actiunea corectiva actioneaza asupra cauzelor neconformitatii pt a preveni reaparitia acesteia.

Ex de procedura AC

Neconformitati-actiuni preventive

- ◆ Daca o problema este identificata dar neconformitatea este doar potentiala, actiunea preventiva are ca scop prevenirea aparitiei acesteia.
- ◆ Ex de procedura AP.

AUDIT INTERN

- ◆ Trebuie sa fie planificat si realizat la intervale stabilite pt a furniza informatii catre management asupra felului in care SMC este conform cu elementele planificate si este corect implementat si mentinut.

INREGISTRARI

◆ Ce trebuie inregistrat?

- Info de conformitate cu reglementarile aplicabile;
- Rezultatul auditurilor si a analizelor managementului;
- Neconformitati AC si AP;
- Info despre atributele de mediu ale produselor;
- Evidenta indeplinirii obiectivelor/tintelor;
- Autorizatii/licente s.a.;
- Activitati de training;
- Rezultate ale controlului operational

Actioneaza

- ◆ Analizeaza si asigura efectuarea de actiuni pentru imbunatatirea SMM:
  - Efectueaza periodic analize ale managementului referitoare la SMM;
  - Identifica domenii de imbunatatire.

SISTEME DE MANAGEMENT CALITATE-MEDIU

- ◆ Politici separate calitate si mediu;
- ◆ Manuale separate calitate si mediu;
- ◆ Proceduri de sistem partial integrate;
- ◆ Proceduri specifice de mediu;
- ◆ Proceduri specifice calitate;
- ◆ Integrare partiala la nivelul proceselor.

Certificarea SMM

- ◆ Standardul utilizat SR EN ISO 14001:2005;
- ◆ Sistemul de Management de Mediu stabilit si implementat;
- ◆ Audit de precertificare efectuat;
- ◆ Comanda pentru audit de certificare acreditat;
- ◆ Efectuarea auditului de certificare;
- ◆ Eliberarea certificatului de conformitate;
- ◆ Audituri de supraveghere.